

Страдание на светия мъченик Зосима Созополски

По това време, когато император Траян управлявал римската държава, елините, както е известно, още били обзети от идолослужение и от голяма духовна слепота и затова при неговото царуване срещу Църквата Божия било повдигнато люто гонение.

Тогава сред елините живеел един известен мъж на име Домитиан - управител на Антиохия Писидийска; веднъж той дошъл при цар Траян и го помолил да му даде власт над християните, за да може всички, които не пожелаят да принесат жертва на боговете, да принуждава към това с тежки мъки. Получил от царя такава власт и облякъл се в дяволска броня, той, подобно лъв, се възпламенил от гняв към тези, които решили твърдо и докрай да запазят вярата си в Христа. Преминавайки през Созополската област, той се приближил към града, наречен Аполония. В този град живеел един елин, воин на име Зосима, който през цялото време се стремил да стане последовател на Христовата вяра. Като чул за приближаването на управителя и за настъпващото гонение, той снел от себе си воинското оръжие, започнал да се стреми към християнските добродетели и да се упражнява в чистота и целомъдрие, в пост и молитва.

Няколко дни след като управителят Домитиан дошъл в града, към него се приближил един от идолослужителите и казал:

- В този град живее един воин на име Зосима, който презира царя и твоята власт: той се отрече от воинския чин, в който беше облечен от цар Траян, и хвърли оръжието; нарича себе си християнин и не смята за нищо нашите богове; също така се гнуси от царските закони и презира царската власт.

Като чул това, управителят казал:

- Доведете този Зосима тук, в съдилището.

Тогава царските стражи отишли при Зосима, хванали го и го довели на съд. Управителят го попитал:

- Ти ли си Зосима? Христовият воин отговорил:

- Аз съм Зосима, раб на моя Господ Иисуса Христа. След това управителят казал:

- Преди всичко кажи какъв чин имаш, а след това ще кажеш и чий раб си.

Светецът отговорил:

- По чин бях воин на вашия земен цар, но се отрекох от вашите пагубни богове и станах воин на небесния Цар, на Христа, истинния Бог.

- О, пребеззаконни - казал тогава Домитиан, - Христовото име няма да ти помогне, но по-добре принеси жертва на боговете и ще ти се прости този грях против нашия цар Траян, от когото си почетен с воински чин.

Тогава светецът казал:

- За нищо на света няма да принеса жертва на вашите богове.

След това Домитиан заповядал да отведат Христовия воин в тъмница.

На сутринта светецът, с вързани назад ръце, отново бил доведен пред съда и управителят заповядал да го окачат на дървото за мъчения. Когато това било направено, Домитиан му казал:

- Нечестиви Зосима, принеси жертва на боговете, или всичките ти членове ще бъдат подложени на жестоки мъки.

Светецът отговорил:

- Не само с думи, но и с рани няма да ме убедиш да принеса жертва на твоите богове.

Тогава управителят заповядал на войниците безпощадно да бият светеца. Когато започнали да измъчват свети Зосима, той казал на управителя:

- Напрасно се трудят твоите слуги, защото ме укрепява Господ и аз не усещам нанасяните ми рани.

Дълго измъчвали светеца, така че земята се обагрила с кръвта му. Накрая мъченикът с

висок глас извикал към Господа:

- Господи Боже всесилни, Който седиш на престола на Своята слава, Който си създал небето, утвърдил си земята, събрал си водите на едно място, надежда наша и упование на Своите раби, чуй мене, който Ти се моля, и не допускай да бъда победен от заплахите с мъки или от самите мъки, за да могат всички невярващи в Твоето име чрез мене да познаят Тебе, Единия истинен Бог!

Когато светецът се молел, изведнъж се чул глас от небето:

- Бъди мъжествен, Зосима, защото Аз съм с тебе и нищо не може да те победи.

Този глас чули Домитиан и всички, които били с него, и при това някои даже възкликнали:

- Велик е този влъхва!

А други казвали:

- Той не е влъхва, а раб на Христа, неговия Бог, и наистина, велик е християнският Бог, от Когото сега беше изпратен този глас!

Тогава управителят заповядал на четирима войници да разтегнат светеца кръстообразно на земята; а Христовият страдалец, и без това вече измъчен, издигнал очи към небето и казал:

- Господи Боже мой, Който знаеш мислите на хората, надежда на християните, прибежище и покой на намиращите се в беди! Избави ме от пагубното коварство на твоя враг Домитиан, за да познаят всички, стоящи наоколо, че Ти си Живият Бог, съществуващ преди всички векове, че Ти си отвека.

В това време много от събралия се народ, удивлявайки се на великото търпение на мъченика, повярвали в Христа; а управителят, виждайки това и боейки се да не се обърнат всички към християнската вяра, засрамен, гневейки се и скърцайки със зъби, започнал да размишлява с каква мъчителна смърт да погуби Христовия раб. Накрая той заповядал да донесат медно легло и под него да запалят буен огън, за да изгорят мъченика. Когато леглото било силно нагорещено, той заповядал да положат върху него светия страдалец гол. И още щом Зосима, след като направил върху себе си кръстното знамение, се качил на леглото, Господ на часа превърнал огъня в роса; защото чрез Своите ангели Той слязъл на помощ на мъченика. И докато всички стоящи наоколо мислели, че мъченикът е загинал от силния огън, Господните ангели, като вдигнали светеца, го поставили до одъра жив и напълно невредим. Народът, виждайки това чудо, прославил истинния Бог, Който, изпращайки Своите свети ангели, избавил Своя раб от огъня; и тогава мнозина се обърнали към Христовата вяра. Управителят със срам си отишъл вкъщи, а мъченика заповядал да хванат и да държат под стража.

Скоро след това управителят Домитиан, отивайки в Кононейския град, заповядал да водят след него вързан и светия мъченик Зосима, за да го умъртви там в мъчения. Като дошъл в този град и седнал на съдийското място, той заповядал да обуят Зосима в железни сандали, в които били забити остри гвоздеи, и да го вържат с желязна верига към млади необяздени коне, за да върви след тях. Светецът, завързан за конете, бягал в железните сандали с гвоздеи така, че изпреварвал и самите коне, защото с него бил Господ, Който му помагал. При това светецът казал:

- Господи Боже, Който даваш на нозете ми бързина на елен, дай ми търпение докрай!

Управителят, виждайки търпението на мъченика, заповядал да го затворят в тъмница и да не му дават храна и питие, за да умре от глад и жажда. След три дни, през които светецът прекарал без храна и вода, в тъмницата влезли двама прекрасни юноши; единият от тях носел чист хляб, а другият съд с вода, и казали на светеца:

- Приеми този драгоценен дар, изпратен ти от Господа, твоя Бог.

Христовият мъченик ял и пил и като се укрепил телом, извикал към Господа така:

- Благодаря Ти, Господи, че си се умилиствил към мене и не си ме презрял, но си

ме наситил с Твоя небесен хляб и питие; хваля и славя Твоето величие во веки, амин.

На другия ден управителят отново седнал на съдийското място и заповядал да доведат при него Христовия мъченик. Светецът застанал пред него със светло лице, умът му през цялото време бил устремен към Господа. Управителят се удивил, като видял, че мъченикът съвсем не се е изменил в лицето след толкова мъки, и му казал:

- О, Зосима, тъй като ти сега явно си дошъл на себе си, принеси жертва на боговете, за да не се подлагаш повече на рани и да не умреш от мъчителна смърт.

На това светецът отговорил:

- Обичащият Живия Бог не смята тези мъки за нищо.

Управителят заповядал да стържат тялото на мъченика с железни гребени. А светият мъченик, претърпявайки тези страдания, с висок глас викал към Бога:

- Сега аз особено познах милосърдието на Твоето добросърдечие, Христе, Творче на светлината, тъй като Ти ме укрепил мъжествено да претърпя всичко и даже с дума да не покажа, че страдам, та в моите мъки още повече да позная силата на Твоето Божество.

Когато светецът произнесъл това, управителят заповядал да го свалят от дървото за мъчения и отново да го поставят пред него; когато това било изпълнено, той му казал:

- Много мъчения претърпя ти заради твоя Христос, и все пак не получи никакво облекчение; и така, пристъпи и принеси макар и сега жертва на боговете.

На това светецът отговорил:

- О, Домитиане, безчовечен и изпълнен с всяко нечестие мъчител! Започни да се боиш от небесния Бог, остави своето заблуждение и не наричай идолите богове: защото те са бесове, а не богове.

Тогава управителят казал:

- Ти ли, пребеззаконни човече, дръзваш да наричаш наши те богове бесове - боговете, които в определени дни празнува целият свят?

На това мъченикът казал:

- Тези празнични ликувания, които сега се принасят на твоите богове, нека ти бъдат въздадени в ада - на тебе и на твоя цар, и на всички вярващи в тях.

След това управителят отново заповядал да повесят свети Зосима на дървото за мъчения и да горят корема на мъченика със запалени свещи.

Тогава страдалецът казал на управителя:

- Не само корема, но и цялото ми тяло изгори, и пак няма да ме победиш, защото с мене е укрепяващият ме Христос: дори желая да бъда умъртвен от тебе, тъй като това е моя слава пред Христа, ако умра за Него.

Не знаейки какво повече да направи с мъченика, накрая управителят го осъдил на смърт чрез отсичане на главата му със секира. Когато водели свети Зосима към мястото на смъртното наказание, той се молел на Господа така:

- Господи Боже мой! Погледни към мене, грешния, и приеми душата ми с угодилите Ти отвеса, защото Ти си моя слава и похвала сега и винаги, и във вечни векове!

Когато мъченикът отишъл на мястото, на което изпълнявали смъртни присъди, той бил посечен с меч и така положил честната си глава за своя Христос. Това станало на 19 юни в Кононейския град по време на господството на Траян над римляните, а над нас, християните, при царуването на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава и царство во веки веков. Амин.